

Afgørelser – Reg. nr.: 05593.03

Fredningen vedrører: V. Engklit

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 08-07-1988

Fredningsnævnet 20-12-1985

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET>

8/7-1988

Overfredningsnævnets afgørelse

af 8. juli 1988

om fredning af et areal mellem Råbjerg Mile og
Kandestedvej i Skagen Kommune, Nordjyllands Amt
(sag nr. 2665/86).

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amts Nordlige Fredningskreds har den 20. december 1985 bestemt fredning af et ca. 27 ha stort areal beliggende mellem Råbjerg Mile og Kandestedvej i Skagen Kommune. Fredningssagen er rejst af Danmarks Naturfredningsforening i juli 1985. Da den tilkendte erstatning i anledning af fredningen oversteg 100.000 kr., er Fredningsnævnets afgørelse forelagt Overfredningsnævnet til efterprøvelse, jfr. naturfredningslovens § 25.

Fredningsområdet var på fredningstidspunktet i privat eje. Efter en af Danmarks Naturfond formidlet privat donation er ca. 26 ha i fredningsområdet imidlertid blevet overdraget til Staten v/Miljøministeriet. Da ejeren af det resterende areal i fredningsområdet har givet afkald på erstatning, foreligger der herefter ikke for Overfredningsnævnet noget spørgsmål om tilkendelse af fredningerstatning.

Miljøministeriet v/Skov- og Naturstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening har anbefalet fredningen gennemført med enkelte ændringer af fredningsbestemmelserne.

I sagens behandling har deltaget samtlige 11 medlemmer af Overfredningsnævnet.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Det tiltrædes, at der med hjemmel i naturfredningslovens kapitel III fastsættes fredningsbestemmelser for de arealer, som er omfattet af Fredningsnævnets afgørelse. Fredningsbestemmelserne bør gives et indhold som ønsket af Miljøministeriet og Danmarks Naturfredningsforening i enighed.

Idet Fredningsnævnets afgørelser af 20. december 1985 ophæves, fastsættes herefter følgende fredningsbestemmelser for det område, som er afgrænset på kortet, der hører til Overfredningsnævnets afgørelse (fredningskortet), og som omfatter matr.nr. 5 aq og del af matr.nr. 4 d Starholm, Skagen:

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål at sikre arealets landskabelige sammenhæng med og udsigten mod og fra Råbjerg Mile samt at opretholde den eksisterende naturtilstand på den del af arealet, som ligger nærmest milen.

§ 2. Arealanvendelsen.

Arealet skal henligge som vedvarende græsningsareal. Den del af det fredede areal, der ligger syd for den stiplede linie på fredningskortet, skal henligge med naturlig vegetation uden omlægning samt gødskning og sprøjtning. Arealet nord for den stiplede linie må gødskes og sprøjtes i nødvendigt omfang, og arealet må omlægges med en femtedel hvert år.

Der må ikke foretages terrænændringer.

Der må ikke opsættes nye hegn bortset fra nødvendige kreaturhegn. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der etableres et slørende løvtræshegn mod bebyggelsen i vest til erstatning for det nuværende nåletræshegn.

Der må ikke opføres nogen form for bebyggelse, etableres faste anlæg eller anbringes skæmmende indretninger. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der opsættes en vinddrevet pumpe på matr.nr. 5 aq Starholm.

Der må ikke opstilles master eller føres luftledninger over arealet.

Der må ikke telttes eller anbringes campingvogne eller lignende transportable konstruktioner.

Der må ikke henlægges affald.

Fredningen er ikke til hinder for foranstaltninger, som er nødvendige til afhjælpning af sandflugt.

§ 3. Offentlig adgang.

Offentligheden har adgang til arealet. Miljøministeriet drager omsorg for, at der indrettes nødvendige hegnsgennemgange.

§ 4. Naturpleje.

Det pålægges Miljøministeriet at lade foretage de plejeforanstaltninger, som er nødvendige af hensyn til fredningens formål. Pleje af det fredede areal af matr.nr. 4 d Starholm, Skagen, må kun foretages ved Ministeriets foranstaltning, hvis ejeren ikke selv ønsker at foretage arealets pleje.

På Overfredningsnævnets Vegne

Bendt Andersen

overfredningsnævnets formand

Den 20. december 1985 afsagde fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds i sagen

Fs. 135/85: Fredning af areal mellem Råbjerg Mile og Kandestedvej, Skagen kommune.

sålydende

K E N D E L S E :

Danmarks Naturfredningsforening har den 4. juli 1985 fremsat begæring om fredning af et areal beliggende mellem Råbjerg Mile og Kandestedvej, Skagen kommune.

Fredningsforsalget omfatter dele af matr. nr. 2 ce, 4 d og 5 a Starholm, Skagen, og omfatter 26,9 ha.

I sin rejsningssskrivelse har Danmarks Naturfredningsforening anført, at arealet ved sin umiddelbare beliggenhed op til naturklenodiet, vandreklitten Råbjerg Mile, indgår i en så værdifuld landskabelig sammenhæng, at arealet fremover bør henligge som åbent areal, som det gør i dag.

Arealet er omfattet af en såkaldt kystbyplanvedtægt nr. 1 for Kandestederne af 22. september 1952, og det er for ca. 32 år siden af daværende Råbjerg kommune udlagt som sommerhusområde. Der er mulighed for på arealet at kunne udstykke 60-90 sommerhusgrunde.

Overfredningsnævnet har under behandlingen af Kandested II-fredningen i 1976 betegnet arealet som fredningsværdigt, men da der ikke på dette tidspunkt forelå akutte trusler, der kunne ødelægge arealet eller udsigten til Råbjerg Mile, blev det af samfundsmæssige hensyn udtaget af Kandested II-fredningen.

Der er indtil nu foretaget store fredninger i området, og disse fredninger har medført, at det areal, der nu ønskes fredet, ligger som en enklave i et ellers fredet område.

Arealet ligger i sommerhusområde, byzone.

Matr. nr. 4 d Starholm ejes af Th. Kristensen ApS, Aalborg.

Matr. nr. 2 ce og 5 d Starholm ejes af Rigmor Darling med 1/3 og Mads Kokholm og hofjægermesterinde Marie Andersens Fond med 2/3.

Ejerne af matr. nr. 2 ce og 5 a har erklæret sig enig i fredningen.

Ejeren af matr. nr. 4 d Starholm har ikke givet møde under fredningssagen og har ikke taget stilling til fredningsforslaget.

Skagen kommune har ingen indvendinger mod fredningsforslaget.

Nordjyllands amtskommune meddelte under fredningsnævnets møde den 2. september 1985, at amtskommunen kunne tiltræde fredningsforslaget.

Ved skrivelse af 18. december 1985 har Nordjyllands amtskommune foreslået, at forbudet mod byggeri blev ændret således, at der blev givet tilladelse til, at en nærmere angiven del kunne bebygges. Der ville på denne del kunne opføres ca. 60 sommerhuse.

Fredningsnævnet har foretaget en besigtigelse af arealet.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet finder, at det af sagen omfattede areal ved sin umiddelbare nærhed til Råbjerg Mile er fredningsværdigt for at kunne bevare landskabet omkring Råbjerg Mile og for at kunne sikre udsigten mod og fra Råbjerg Mile.

Arealet vil i medfør af naturfredningslovens § 1 være at frede ved pålæggelse af den neden for anførte servitut, hvorved bemærkes, at fredningsnævnet ikke finder at kunne imødekomme Nordjyllands amtskommunes forslag om, at der burde meddeles tilladelse til opførelse af sommerhuse på en del af arealet, idet en bebyggelse ville virke ødelæggende for udsigten til og fra Råbjerg Mile, og derved være i strid med intentionerne for fredningen.

Kendelsen vil være at tinglyse servitutstiftende på de nedenfor nævnte matr. numre med prioritet forud for pantegæld og private servitutter og byrder.

Thi bestemmes.

De på vedhæftede kort anførte arealer af matr. nr. 2 ce 4 d og 5 a Starholm, Skagen fredes ved pålæg af nedennævnte servitut:

A. Formål.

Fredningen har til formål at sikre, at arealet fremover kan henligge således, at udsigten mod og fra Råbjerg Mile, og den landskabelige sammenhæng til

Råbjerg Mile bevares.

B. Bebyggelse.

1. Arealet må ikke bebygges, og der må således ikke opføres bygninger, boder eller skure, opstilles master, transformerstationer, luftledninger, vindmøller eller andre indretninger.
2. Teltning må ikke finde sted, og der må ikke opstilles campingvogne eller anlægges campingpladser, sportsanlæg eller skydebaner.

C. Benyttelse.

1. Arealet kan dyrkes som hidtil. Beplantning og hegning er ikke tilladt, dog kan etableres
 - a. hegn, der er nødvendig for kreaturgræsning og for arealernes dyrkning.
 - b. slørende løvtræshegn mod bebyggelsen i vest til erstatning for det nuværende nåletræshegn.
2. Terrænændringer må ikke finde sted.
Foranstaltninger til afhjælpning af evt. sandflugt, som har været til hinder for trafikken på Kandestedvej kan foretages.

D. Pelsdyrfarme.

Oprettelse af mink- eller andre pelsdyrfarme eller af fjerkræfarme er ikke tilladt.

E. Oplagspladser.

Henlæggelse af affald eller andet må ikke finde sted, og der må ikke indrettes losse- og oplagspladser, bilkirkegård eller henstilles udrangerede maskiner herunder landbrugsmaskiner.

F. Offentlig adgang.

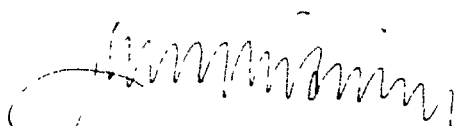
Offentligheden har adgang til arealet i overensstemmelse med de i naturfredningslovens fastsatte bestemmelser for offentlig adgang.

G. Naturpleje.

Fredningsmyndighederne kan foretage de plejeforanstalt-

ninger, som er nødvendige af hensyn til fredningens formål efter, at ejerne er blevet orienteret. Såfremt ejerne fremkommer med indsigelser, forelægges plejeforanstaltningerne for fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds til afgørelse.

Kendelsen kan af de berørte ejere og eventuelle brugere samt af forskellige offentlige myndigheder påklages til overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K. inden 4 uger fra den dag kendelsen er meddelt den pågældende.

R. Holm-Christiansen

Tage Buus

Søren Banke

FREDNINGSNÆVNET >

Fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds's

a f g ø r e l s e

af 20. december 1985

om erstatning i anledning af fredningen af areal ved Kandestederne, mellem Råbjerg Mile og Kandestedvej, Skagen kommune, Nordjyllands amt.

Fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds har den 20. december 1985 afsagt kendelse om fredning af dele af matr. nr. 2 ce, 4 d og 5 a Starholm, Skagen, beliggende mellem Råbjerg Mile og Kandestedvej.

Ifølge fredningskendelsen skal arealet i det væsentligste henligge i sin nuværende tilstand.

Arealet omfatter ca. 26,9 ha, og det er omfattet af byplanvedtægt nr. 1 for Kandestederne af 22. september 1952. Arealet er af den daværende Råbjerg kommune udlagt som sommerhusområde.

Matr. nr. 2 ce og 5 a, hvoraf der er fredet 26 ha, ejes af Mads Kokholm og hofjægermesterinde Marie Andersens Fond med 2/3 og af Rigmor Darling med 1/3.

Matr. nr. 4 d, hvoraf er fredet 0,9 ha, ejes af Th. Kristensen ApS, Aalborg.

Ejerne af matr. nr. 2 ce og 5 a har påstået sig tilkendt en erstatning på 6 mill. kr. samt tilkendt et omkostningsbeløb.

Ejerne har til støtte for deres erstatningskrav henvist til de priser, hvortil ubebyggede grunde i området er blevet afhændet i den seneste tid. I 1978 solgte ejerne et areal af ca. samme størrelse som det fredede for 4,3 mill kr. kontant.

Th. Kristensen ApS har frafaldet krav på erstatning.

Ifølge byplanvedtægt for Kandestederne kan kun parceller på mindst 3000 m² bebygges.

Efter oplysninger fra Nordjyllands amtskommune er en del af arealet belagt med byggelinier omkring skove.

Erstatningens fastsættelse.

Ved erstatningens fastsættelse må fredningsnævnet lægge til grund, at arealet er placeret et stykke fra havet, at arealet for størstedelens vedkommende er fladt uden klitter, og at det ligger i en forholdsvis kort afstand fra Gammel Skagen og Skagen by.

Selvom skovbyggelinien skulle blive opretholdt i fuldt omfang, kan der på den resterende del af arealet opføres mindst 60 sommerhuse.

Fredningsnævnet finder herefter, og når tillige henses til, at arealet fortsat kan dyrkes som hidtil, og til at ejerne får erstatningsbeløbet udbetalt straks og ikke skal afholde udstykningsomkostninger eller afvente et salg af sommerhusgrunde, der måske kan strække sig over flere år, at erstatningen for den freddede del af matr. nr. 2 ce og 5 a Starholm bør fastsættes til 3 mill. kroner.

Der vil være at tillægge ejerne af matr. nr. 2 ce og 5 a Starholm, omkostninger som nedenfor anført.

Erstatningsbeløbet forrentes som nedenfor anført.

Fredningen finder ikke at forringe panthavernes sikkerhed i ejendommene, hvorfor ingen del af fredningserstatningen vil være at udbetale til panthaverne.

Thi bestemmes.

I erstatning udbetales til

hotelejer Mads Kokholm og hofjægermesterinde

Marie Andersens Fond v/landsretssagfører

Kristian Nielsen, Rosenborggade 1, 1130

København K.

2.000.000,- kr.

advokatomkostninger incl. moms

11.000,- -

Rigmor Darling

Kirkegade 49

9460 Brovst

1.000.000,- -

advokatomkostninger incl. moms

6.000,- -

ialt

3.017.000,- kr.

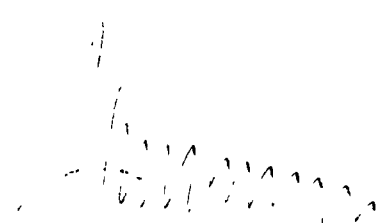
=====

Erstatningsbeløbene forrentes fra kendelsens afsigelse til betaling sker med en årlig rente, der er 1 % højere end den af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto, der er gældende på tidspunktet for kendelsens afsigelse.

Udgifterne udredes med $\frac{1}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af Nordjyllands amtskommune.

Fredningsnævnets kendelse skal i medfør af naturfredningslovens § 25 forelægges overfredningsnævnet. Dette fritager ikke dem, der ønskes eventuelle indsigelser behandlet for selv at indbringe kendelsen for overfredningsnævnet.

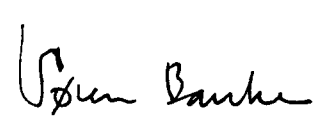
Kendelsen kan af de berørte ejere og eventuelle brugere samt forskellige offentlige myndigheder påklages til overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K., inden 4 uger fra den dag, kendelsen er meddelt den pågældende.

P. Holm-Christiansen

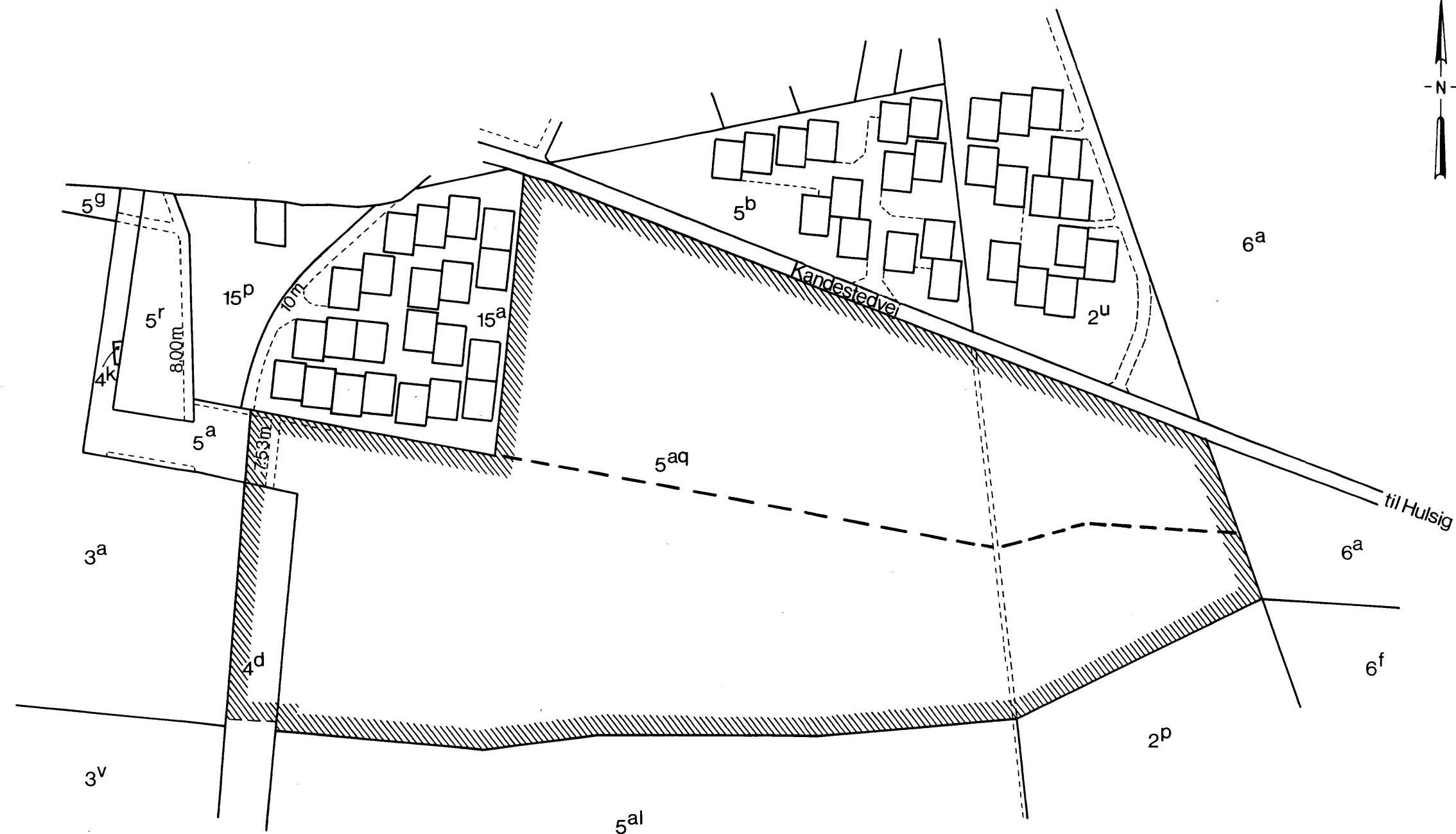

Tage Buus

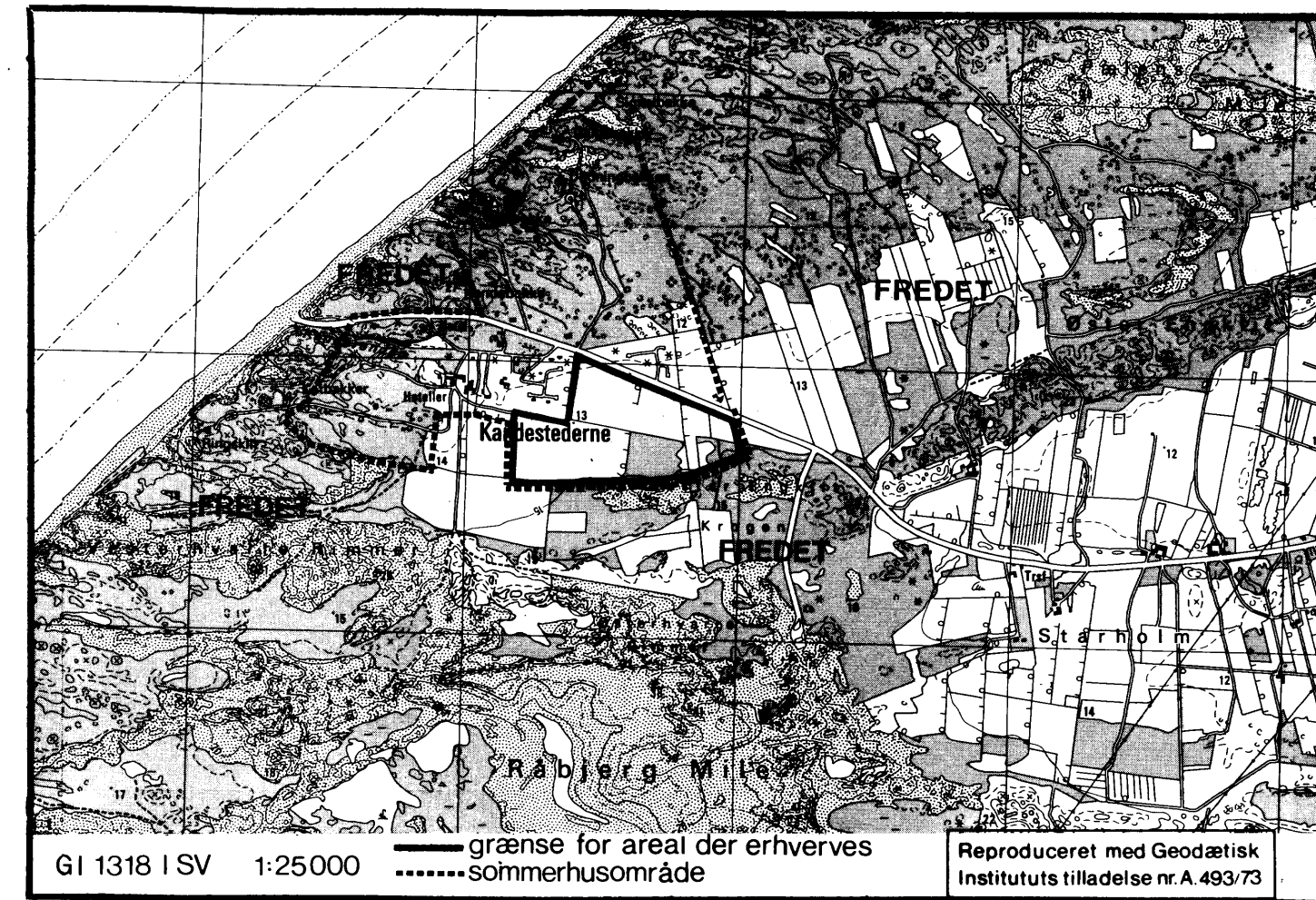
Søren Banke

KORT >

1:4000
kopi efter matrikelkortet
à jour 6.7. 1983

SIGNATURFORKLARING:
 fredningsgrænse

GI 1318 I SV 1:25000
 Reproduceret med Geodætisk Institut's tilladelse nr. A. 493/73

Fredning af areal mellem Kandestedvej og Råbjerg Mile.

Del af
Starholm, Skagen
Skagen Kommune
NORDJYLLANDS AMT

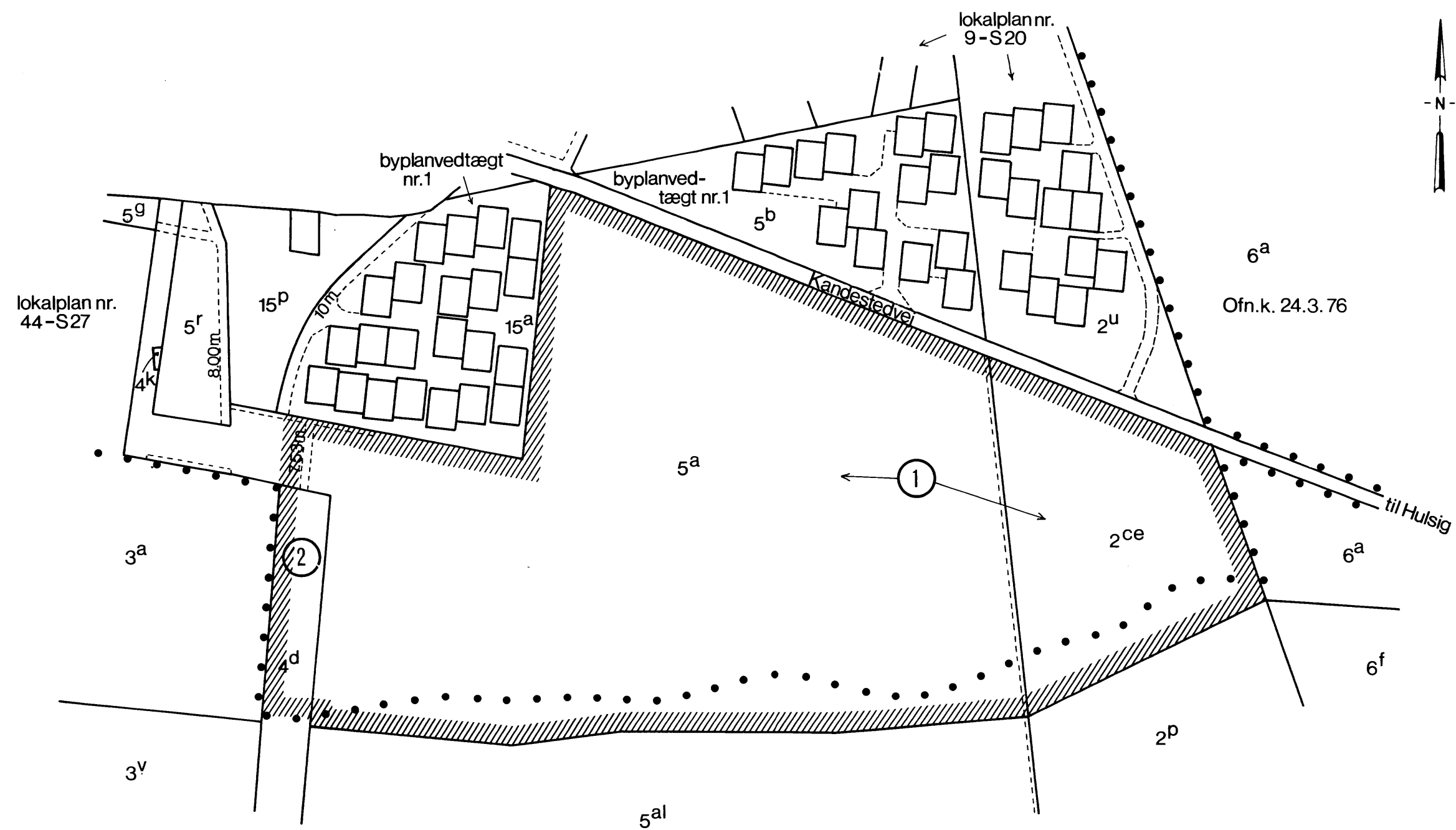
FREDNINGSKORT

OVERFREDNINGSNÆVNETS
fredningsafgørelse af Juli
1988 i sag nr. 2665/86

REG. NR. 05593.030

MÅLESTOK 1:4000

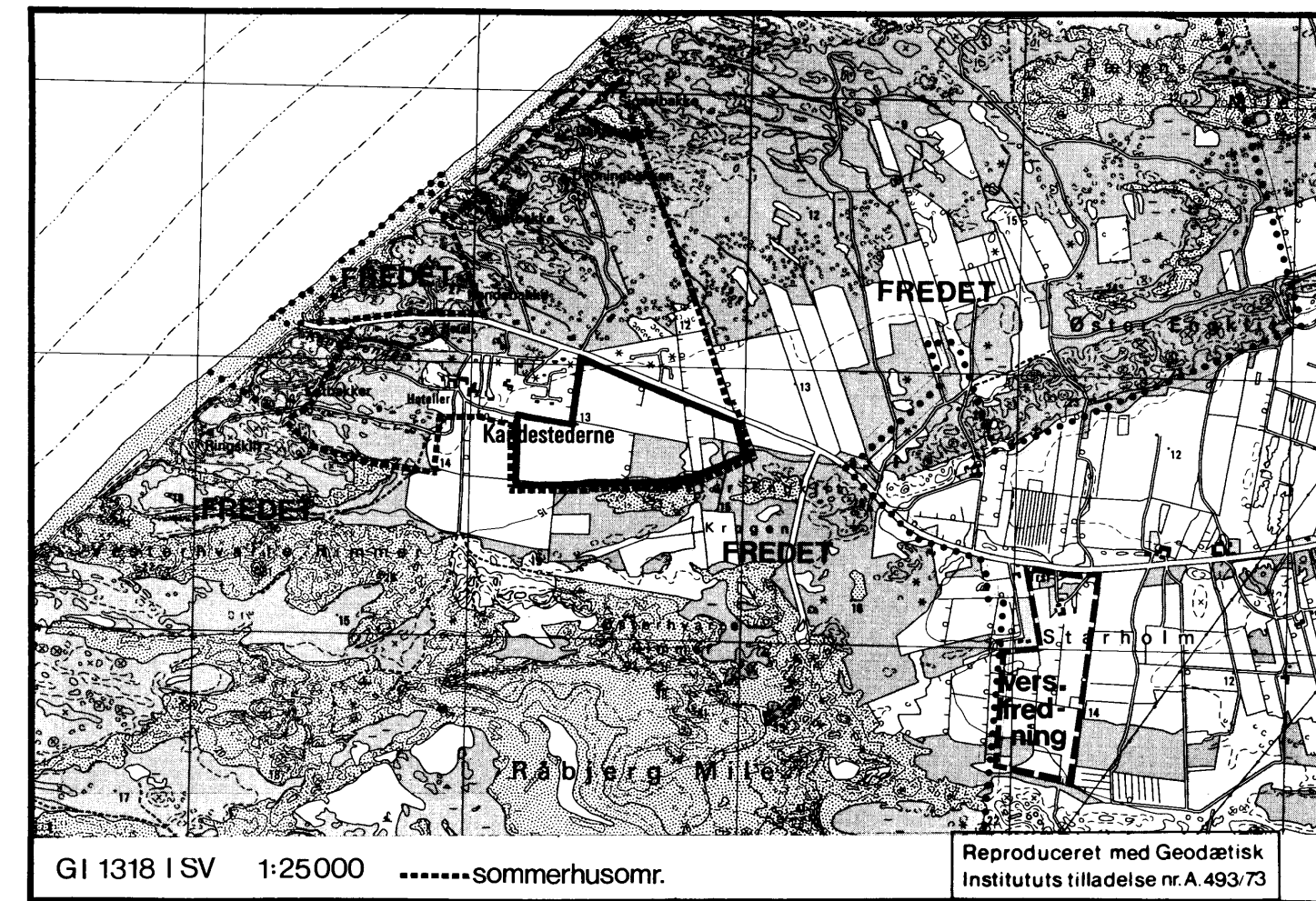

Ofn.k. 24.3.76
RÅBJERG MILE

1:4000
kopi efter matrikelkortet
à jour juli 1985

SIGNATURFORKLARING:

- ////// fredningsgrænse
- • • grænse for tidl. fredet område
- ② henvisning til areallisten

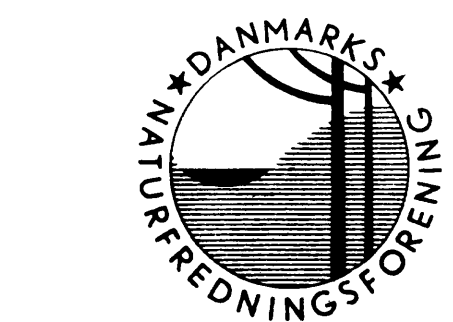
Bilag 1

Fredning af areal mellem Kandestedvej og Råbjerg Mile.

Del af
Starholm, Skagen
Skagen Kommune
NORDJYLLANDS AMT

UDFÆRDIGET I MARTS 1984

Kortet er a'jourført juli 1985

DN 1984
03-04

REG. NR. 05593.030

Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del,

telefon 9968 8461

mail:nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Frederikshavn Kommune.

Den 8. september 2017

FN-NJN-37-2017: Genopretning af hydrologiske forhold indenfor fredningen af Råbjerg Mile, V. Engklit og Slåbakkegaard – delprojekt 4.

Fredningsnævnet har den 13. juni 2017 fra Frederikshavn Kommune modtaget en ansøgning om tilladelse til at foretage terrænændringer på nogle arealer, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 5. december 1962 om fredning af klitområder ved Råbjerg, Overfredningsnævnets afgørelse af 3. december 1986 om fredning af en del af Slåbakkegaard og Overfredningsnævnets afgørelse af 8. juli 1988 om fredning af areal mellem Råbjerg Mile og Kandestedvej i Skagen Kommune (V. Engklit).

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af arealerne besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår i afsnittet neden for om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens omstændigheder

Frederikshavn Kommune har oplyst, at der er et ønske om at genoprette den naturlige hydrologi, hvilket kan ske i henhold til naturgenopretningsprojektet LIFE Hulsig Hede. Der er både på Grenen, Hulsig Hede og Råbjerg Hede gennemført en del dræningsprojekter i forbindelse med tørvegravning og udnyttelse af arealerne til landbrugsmæssig drift. Disse aktiviteter er ophørt de fleste steder og dræningen har givet en ubalance i de hydrologiske forhold. Vådområderne tørrer ud og der sker en tilgroning med træer og buske.

Naturgenopretningsprojektet LIFE REWETDUNE udføres i fællesskab af Naturstyrelsen og Frederikshavn Kommune

Ved en genoprettelse af den naturlige hydrologi sikres områdernes unikke våde naturtyper samt levestederne for en række fugle, padder, insekter og andre dyr, ligesom der sker en hæmning af frøspiring af nåletræer og birk. Den naturlige hydrologi vil fremtidssikre mod tilgroning, idet sommerudtørring forhindres og dermed modvirkes frigivelse af næringsstoffer fra tørven. De næringsfattige og fugtige arealer hæmmer frøspiring af træer og fremmer hedens naturlige flora og fauna.

Hele projektområdet omfatter 6 forskellige fredninger, Skagen Gren, Hulsig Hede, Pælens Mile, V. Engklit, Råbjerg Mile og Slåbakkegård. Ansøgeren har valgt at opdele hele projektet i 4 delprojekter.

Ingeniørfirmaet Niras har lavet en forundersøgelse, i hvilken forbindelse, der bl.a. er udarbejdet forslag til, hvor og hvordan projektet skal udføres. Et kriterie for forundersøgelsen har været, at genopretningen af de hydrologiske forhold ikke må få negative konsekvenser for landbrugsarealer, huse, veje og jernbanen.

Fredningen har bl.a. til formål at sikre de biologiske interesser i området, særligt de naturtyper, der har været grundlaget for områdets udpegning som EF.habitat-område. Vedrørende fredningen af Råbjerg Mile skal området henligge som hidtil, og der må ikke foretages planering, afgravning, opfyldning, dræning, udgrøftning eller bortpumpning af vand. I fredningen af Slåbakkegård er det efter bestemmelsen i § 6 bestemt, at der ikke må foretages terrænændringer. Der må ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages afgravning, opfyldning eller planering. Der må ikke foretages udgrøftning eller jordbearbejdning. I fredningen vedrørende V. Engklit er det bestemt, at arealet skal henligge som vedvarende græsningsareal, og at der ikke må foretages terrænændringer.

I ansøgningen er delprojekt 4 vist således:

De med rødt markerede grøfter vil blive sløjfet

Sagens behandling

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 16. august 2017. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Niels Bjerre, det ministerielt udpegede medlem Tage Leegaard og det kommunalt udpegede medlem Irene Hjortshøj. For

Frederikshavn Kommune mødte Sisse Lindholm. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Mette Jensen. For Niras A/S mødte Jacob Birk Jensen og Pernille Brandt. For Naturstyrelsen Vendsyssel mødte Bjarke Jensen.

Sisse Lindholm indstillede, at der meddeles dispensation. Formålet med projektet er at opfylde handleplanerne for Natura 2000 områderne og sikre en øget biodiversitet. En genskabelse af de naturlige hydrologiske forhold vil ikke ødelægge de kulturhistoriske og landskabelige spor, da de gamle tørvegravninger bevares. Projektet må ikke få negative konsekvenser for landbrugsarealer, huse, veje og jernbanen.

De omhandlede arealer er beliggende indenfor beskyttet natur. Frederikshavn Kommune er indstillet på at meddele dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Bjarke Jensen redegjorde for de undersøgelser, der tidligere er udarbejdet om områdets dyre- og planteliv, og den betydning, som en gennemførelse af projektet vil have for området.

Jacob Birk Jensen redegjorde for de forskellige tiltag, der tænkes iværksat i projektområdet. Man har valgt at undlade udgravning af en grøft langs jernbanen, men det fastholdes, at der langs Hulsig-cykelstien i delprojekt 2 må foretages en udgravning, for at cykelstien ikke lejlighedsvis skal stå under vand. Man vil ved etablering af stemmeværker, hvor disse tænkes anvendt, benytte sig af egeplanker. Ved grøftopfyldning vil dette typisk ske i form af punktopfyldning i en længde af ca. 4 m. Opfyldningsmaterialet vil bestå af det eksisterende materiale, som i dag ligger på brinken, ellers vil der hentes lokalt materiale indenfor projektområdet.

Miljøstyrelsen har henledt opmærksomheden på, at ejeren af en ejendom, som er omfattet af projektet, er klageberettiget i relation til en afgørelse truffet af fredningsnævnet.

Det blev oplyst, at Naturstyrelsen Vendsyssel står som ejer af ca. en tredjedel af projektområdet, mens ca. en anden tredjedel ejes af Aage V. Jensen Naturfond. 5-10 % ejes af Frederikshavn Kommune og resten - ca. 20 % - ejes af private lodsejere. Der er for de private lodsejeres vedkommende navnlig tale om græsningsarealer i den sydlige ende af det samlede projektområde.

Frederikshavn Kommune vil indgå skriftlige aftaler med disse lodsejere om udførelsen af projektet. Hvis et samtykke ikke kan indhentes, må der enten foretages justeringer af projektet, eller sagen må indbringes for nævnet på ny.

Det oplystes endeligt, at man under arbejdets udførelse vil anvende et amfibiekøretøj med larvefodder af gummi. Køretøjet vil alene trykke vegetationen, som vil rejse sig igen. Hvis det er nødvendigt, må der anvendes køreplader.

Danmarks Naturfredningsforening indstillede, at der meddeles dispensation til det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Råbjerg Mile, Slåbakkegård og V. Engklit om forbud mod terrænændringer mv. betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af

naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet kan efter de foreliggende oplysninger meddele dispensation til at foretage de arbejder, der er beskrevet i projektmaterialet, idet det vurderes at en genetablering af den naturlige hydrologi vil have nogle positive konsekvenser for den lokale natur. Det henstilles, at der under arbejdets udførelse anvendes en så skånsom fremgangsmåde som muligt, og at der ikke tilføres materiale ude fra.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets Klageportal, der findes via [Borger.dk](http://borger.dk) eller [Virk.dk](http://virk.dk), jf. også vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevarerklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljøklage- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevarerklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Med venlig hilsen

Niels Bjerre

Denne afgørelse sendes til:

1. Tage Leegaard,
2. Irene Hjortshøj,
3. Miljøstyrelsen, København,
4. Frederikshavn Kommune v/ Sisse Lindholm,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening v/ Eigil Torp Olesen,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,

8. Dansk Ornitologisk Forening v/ Thorkild Lund,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Aage V. Jensens Naturfond v/ Niels Dahlin Lisborg
11. Niras A/S v/ Jacob Birk Jensen,
12. Naturstyrelsen V/ Karsten Frisk.

Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del,
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,
telefon 9968 8461
mail:nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Frederikshavn Kommune.

Den 17. juni 2018

FN-NJN-32b-2018: Genopretning af hydrologiske forhold indenfor fredningen af klitområder ved Råbjerg – delprojekt 4.

Fredningsnævnet har i en afgørelse af den 8. september 2017 (FN-NJN 37/2017) meddelt dispensation til at foretage terrænændringer på nogle arealer, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 5. december 1962 om fredning af klitområder ved Råbjerg, Overfredningsnævnets afgørelse af 3. december 1986 om fredning af en del af Slåbakkegård og Overfredningsnævnets afgørelse af 8. juli 1988 om fredning af areal mellem Råbjerg Mile og Kandestedvej i Skagen Kommune (V. Engklit).

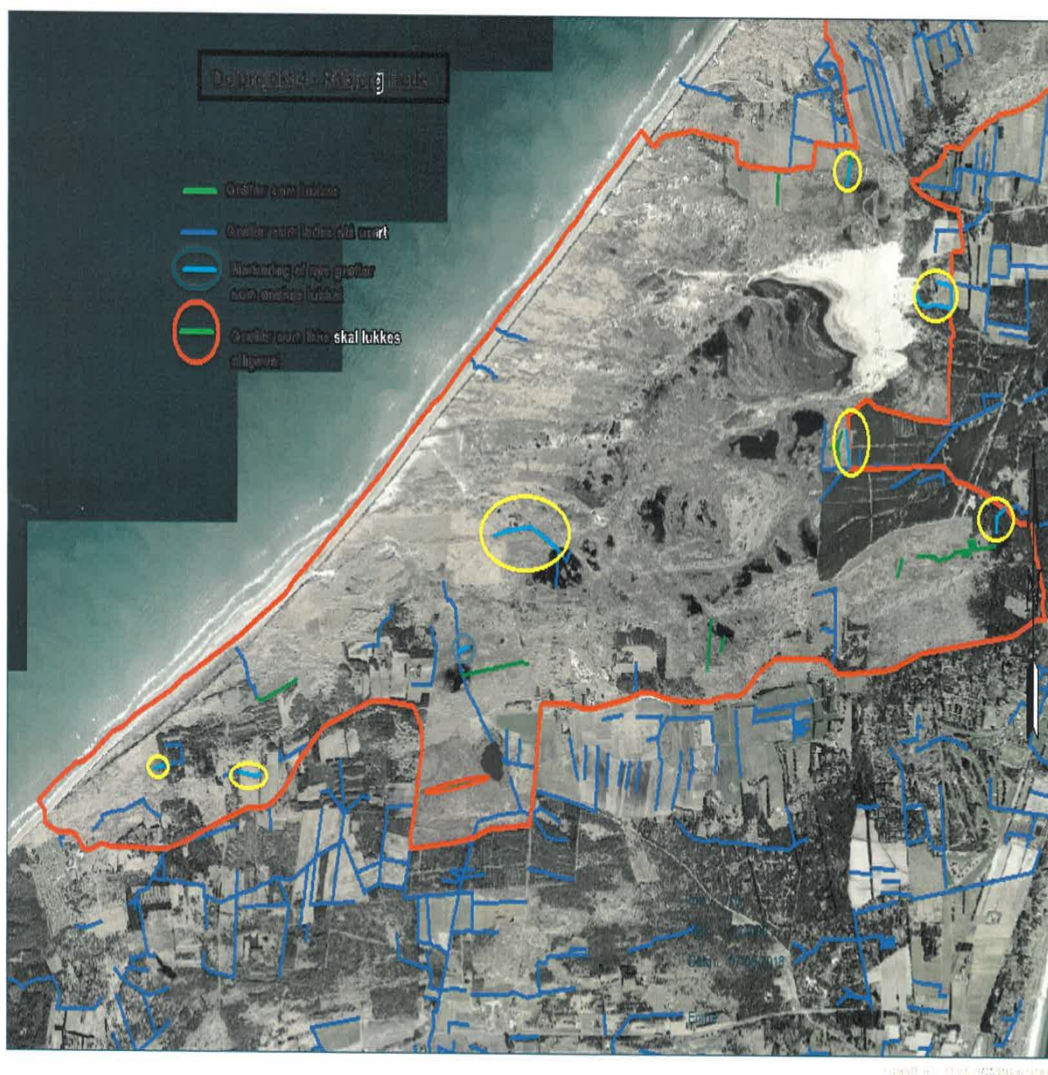
Efter Overfredningsnævnets afgørelse af 5. december 1962 om fredning af klitområder ved Råbjerg skal området henligge som hidtil, og der må ikke foretages planering, afgravning, opfyldning, dræning, udgrøftning eller bortpumpning af vand.

Frederikshavn Kommune fik ved den pågældende afgørelse dispensation til at lukke en række udvalgte grøfter under det vilkår, at der skulle indhentes en skriftlig aftale med de private lodsejere. Hvis en sådan aftale ikke kunne indgås, skulle der foretages justeringer af projektet eller sagen måtte indbringes for nævnet på ny.

Ved mails af 18. april 2018 og af 7. juni 2018 har Frederikshavn Kommune indbragt sagen på ny for nævnet, idet det har vist sig, at forskellige lodsejere har meddelt, at de ikke ønsker påvirkninger af de hydrologiske forhold indenfor deres arealer. Frederikshavn Kommune og Naturstyrelsen har derfor besluttet at justere i projektet, således at de omhandlede lodsejere holdes fri af påvirkninger. Der er herefter i stedet udvalgt 8 andre grøfter til lukning.

Det er oplyst, at de ekstra grøfter vil blive lukket ved at kaste det sand, som ligger langs kanterne, ned i grøften. Der bliver kun brugt det sand, som tydeligt er lagt op fra tidligere gravning/oprensning. Hvis der ikke er tilstrækkelig med sand, vil der blive lagt træer og grene fra området ned i grøfterne, således at vandgennemstrømningen hæmmes. Der vil ikke blive tilført fremmed materiale til området.

I den nye ansøgning er delprojekt 4 vist således:

Fredningsnævnets afgørelse

Denne afgørelse er truffet af formanden for fredningsnævnet efter § 10, stk. 5, i bekendtgørelse om forretningsorden for fredningsnævn.

Fredning af arealer ved Råbjerg om forbud mod terrænændringer mv. betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Under henvisning til den tidligere afgørelse af 8. september 2017 (FN-NJN 37/2017) kan Fredningsnævnet efter de foreliggende oplysninger meddele dispensation til at foretage de ekstra arbejder, der er beskrevet i det nu foreliggende projektmateriale, idet det vurderes, at en genetablering af den naturlige hydrologi vil have nogle positive konsekvenser for den lokale natur. Det henstilles, at der under arbejdets udførelse anvendes en så skånsom fremgangsmåde som muligt, og at der ikke tilføres materiale udefra.

Hvis der ikke kan indhentes samtykke fra de berørte private lodsejere, må der enten foretages justeringer af projektet eller sagen må indbringes for nævnet på ny.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets Klageportal, der findes via Borger.dk eller Virk.dk, jf. også vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede

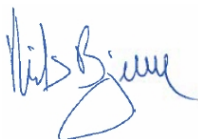
afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljøklage- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Med venlig hilsen

Niels Bjerre

Denne afgørelse sendes til:

1. Tage Leegaard,
2. Per Faurholt Jensen,
3. Miljøstyrelsen. København,
4. Frederikshavn Kommune v/ Sisse Lindholm,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening v/ Eigil Torp Olesen,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening v/ Thorkild Lund,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Aage V. Jensen Naturfond v/ Niels Dahlin Lisborg,
11. Niras A/S v/ Jacob Birk Jensen,
12. Naturstyrelsen v/ Karsten Frisk.

